

D E C I Z I E

06 iunie 2017

municipiul Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău în completul de judecată :

preşedintele şedinţei de judecată, judecătorul	Ulianovschi Xenofon
judecătorii	Balmuş Svetlana şi Furdul Sergiu
grefierul	Groian Maria
cu participarea:	
procurorului	Sîli Radu
părţii vătămate minore	XXXXXXXXXX
reprezentantului legal al părţii vătămate minore	XXXXXXXXXX
avocatului părţii vătămate	XXXXXXXXXX
avocatului inculpatului	XXXXXXXXXX
inculpatului	XXXXXXXXXX

judecând, în şedinţă publică, apelurile procurorului în Procuratura raionului Nisporeni Svistal Tatiana, declarat la 27 iunie 2016; avocatului XXXXXXXXXXX, în numele părţii vătămate minore Iachimovschi Victor, declarat la 04 iulie 2016 şi avocatului XXXXXXXXXXX, în numele părţii vătămate minore XXXXXXXXXXX, declarat la 30 septembrie 2016 - împotriva sentinţei Judecătorei Nisporeni din 15 iunie 2016 privindu-l pe XXXXXXXXXXX născut la 17 februarie 1962, originar şi domiciliat în satul Ciuteşti, raionul Nisporeni, căsătorit, studii medii speciale, primar al satului Ciuteşti, raionul Nisporeni, fără antecedente penale, moldovean, cetăţean al Republicii Moldova;

Conform sentinţei atacate: „ Se achită Stamati Iurie Mina, a. n. 17.02.1962 locuitor al r. Nisporeni, s. Ciuteşti învinuit de săvârşirea infracţiunii prevăzute art. 329 alin. (2), lit. b Cod Penal al RM, pe motiv că, fapta nu a fost săvârşită de inculpat. Se respinge acţiunea civilă înaintată de reprezentantul legal al părţii vătămate Baraboi Aliona cu privire la încasarea prejudiciului moral în mărime de 160000 lei de la XXXXXXXXXXX.”;

C O N S T A T Ă :

1. Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei sunt: cauza a parvenit în instanţa de apel la 05 iunie 2016, fiind repartizată repetat la 10 ianuarie 2017, judecătorului Furdul Sergiu.

2. Prima instanţă a constatat starea de fapt:

„ În instanţa de judecată a parvenit cauza penală în privinţa lui XXXXXXXXXXX Mina, fiindu-i incriminată comiterea infracţiunii prevăzute de art. 329 alin.(2), lit. b) Cod penal al RM, precum că, inculpatul Stamati Iurie Mina a. n. 17.02.1962, originar şi locuitor al s. Ciuteşti, r. Nisporeni, activînd în funcţie de primar al s. Ciuteşti, r. Nisporeni, în perioada de timp 16.06.2014 - 07.11.2014, îndeplinind atribuţiile de autoritate tutelară a minorului Iachimovschi Victor, a. n. 08.10.1998, avînd în sarcină activitatea de asistenţă, promovare şi apărare a drepturilor copilului, prin dispoziţia nr. 13 din 13.06.2014 a dispus plasarea minorului Iachimovschi Victor în Spitalul Clinic de Psihiatrie or. Chişinău, după care, neîndeplinindu-şi în mod corespunzător obligaţiile de serviciu, contrar atribuţiilor şi prevederilor stipulate în art. 35 al. (1) Cod civil, art.29 alin. (1) lit. j), q), r) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administraţia publică locală; art.3, 4, art. 6 alin. (1) lit. f) şi 1), art. 21 alin. (2) şi art. 22 alin. (1) şi (2) lit. c), e) şi k) din Legea nr.140 din 14.06.2013 - privind protecţia specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi, a admis omisiunea acordării suportului necesar social, inclusiv fiind informat, în mod repetat, de către administraţia Instituţiei medico-sanitară de psihiatrie din mun. Chişinău „Codru” cu privire la expirarea termenului stabilit pentru aflarea minorului XXXXXXXXXXX în instituţia respectivă pentru administrarea tratamentului psihiatric, nu a întreprins măsurile necesare pentru organizarea externării minorului, fapt ce a condus la prelungirea administrării tratamentului psihiatric şi deţinerii minorului în plasament în cadrul instituţiei psihiatrice pe o perioadă prelungită de 144 zile, cauzînd astfel urmări grave drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale minorului XXXXXXXXXXX a. n. 08.10.1998, de natură să afecteze starea psihoemoţională prin provocarea intenselor suferinţe psihice şi fizice.” (vol. II, f. d. 81).

3 Conform sentinţei atacate inculpatul Stamati I a fost achitat de sub învinuirea în săvârşirea infracţiunii prevăzute de articolul 329

alin. (2), lit. b) Cod penal din motivul, că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

4. Organul de urmărire penală a calificat fapta incriminată prin rechizitoriu:

„ ... prin acțiunile sale neglijente, cet. XXXXXXXXXX Mina, neîndeplinindu-și corespunzător obligațiile de serviciu, ca rezultat al unei atitudini neglijente, a cauzat urmări grave drepturilor și intereselor legitime ale persoanei, prin care fapt a comis infracțiunea prevăzută de art.329 alin. (2) lit. b) CP al RM, și anume - Neglijenții în serviciu care a provocat alte urmări grave.” (vol. I, f. d. 229 verso – 230).

5. Sentința este atacată cu apelurile declarate de procurorul în Procuratura raionului Nisporeni Svistal T. și de avocatul Mămăligă V., în numele părții vătămate Iachimovschi V. (vol. II, f. d. 87-95, 101, 113-116).

6. În apel, procurorul solicită: „ ... casarea sentinței Judecătorei Nisporeni din 15.06.2016, din motivul ilegalității ei, privind achitarea inculpatului XXXXXXXXXX. Pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care XXXXXXXXXX să fie declarat vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal și condamnat la o pedeapsă sub forma de 3 (trei) ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere pe un termen de 5 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 (doi) ani.” (vol. II, f. d. 95).

6.1. În apel, procurorul susține că inculpatul Stamati I. a săvârșit infracțiunea imputată și că vinovăția acestuia este dovedită conform legii, astfel declarațiile părții vătămate minore Iachimovschi V. și martorilor Rotaru V., Popescu T., Bouroș I. și Aftene V., precum și alte probe prezentate în susținerea învinuirii, n-au fost administrate, cercetate și apreciate corect.

În susținerea apelului, printre altele, se invocă : „ ... instanța de judecată a ignorat argumentele aduse de către acuzare, prin care poziția inculpatului și versiunea acestuia, înaintate în procesul penal reprezintă o modalitate de a se eschiva de la răspunderea penală, restituirea prejudiciului moral cauzat prin atitudinea neglijentă a acestuia, și nu au fost apreciate corect declarațiile martorilor Eugenia Tulbure care în cadrul ședinței de judecată a explicat instanței că DASPF Nisporeni este un organ de evidență, de coordonare, însă nemijlocit atribuțiile de tutelă și curatelă din sate și comune sunt exercitate de către primarii acestora, ale martorului Aftene Vadim care a declarat în ședința de judecată că deși reprezentanții spitalului clinic de psihiatrie erau gata să externeze minorul oricui și în orice moment, totuși acesta a declarat că ei nu puteau să procedeze în așa fel deoarece era vorba despre o persoană minoră, care nu avea nici 16 ani împliniți. La fel, instanța de judecată nu s-a expus asupra faptului dacă actele întocmite și semnate de către inculpat reprezintă sau nu acte de dispoziție, și de ce la internarea sau plasarea minorului XXXXXXXXXX în instituțiile școlare sau cele medicale de fiecare dată erau adoptate în acest sens acte dispozitorii (Decizii, Dispoziții) ale căror executare/îndeplinire era la controlul inculpatului, or în cazul de față nu rezultă că primarul s. Ciutești prin semnarea actelor respective exercita atribuțiile și obligațiile care îi revin unui tutore asupra unui minor. Acuzarea, de asemenea nu este de acord cu sentința de achitare și din motivul că în partea descriptivă a acesteia instanța a făcut referire doar la prevederile art. 6 al Legii nr.140 privind protecția specială a copilului aflat în situație de risc, și nu a dat nici o apreciere celorlalte norme pe care s-a bazat învinuirea, și anume art. 35 alin. (1) Cod Civil, art.29 alin. (1) lit. j), q), r) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală; or în cazul de față întreprinderea măsurilor privind externarea minorului XXXXXXXXXX din spitalul de psihiatrie, nu era obligatoriu de indicat în mod expres în conținutul Legii nr. 140, acest fapt urma să fie interpretat ca fiind o consecință a neîndeplinirii corespunzătoare a întregului cerc de obligații ce-i revin primarului atît în baza Legii nr. 140 cît și a celor care îi revin în baza celorlalte acte normative care reglementează activitatea autorității publice locale în acest domeniu. Referitor la faptul că plasarea minorului în instituția medicală a fost una planificată și nu una urgentă, de asemenea nu suntem de acord, deoarece însăși din declarațiile inculpatului în ședința de judecată rezultă că s-a decis plasarea acestuia în spitalul psihiatric din motivul că copilul a fost eliberat din școala auxiliară Rezina și că nu aveau ce să facă cu el, precum și faptul că toate actele care au fost întocmite în lipsa minorului, chiar și certificatul sau îndreptarea de la medicul psihiatric a fost eliberat fără ca acesta să-l fi examinat pe minor, la fel și dispoziția nr. 13 din 13.06.2014, fapt care nu vorbește decât despre faptul că s-a luat o decizie în regim urgent. Însă, chiar și dacă admitem situația în care internarea minorului a fost un plasament planificat, atunci se pune întrebarea de ce primarul s. Ciutești atunci cînd a apărut situația de risc pentru minor, acesta necesitînd a fi externat în mod de urgență, fiindu-i încălcate drepturile și libertățile fundamentale, cunoscînd cu certitudine despre faptul că în privința acestuia la acel moment nu era instituită nici o tutelă, și deci în baza Legii nr. 140 și a Legii cu privire la administrația publică locală, a codului civil, este persoana care exercită atribuțiile și obligațiile tutelare, nu a întreprins măsuri în vederea externării lui, de ce nu a organizat plasarea minorului chiar și pentru o perioadă de 72 de ore într-un alt loc, de ce a lăsat minorul în situația de risc, de ce atunci nu a semnat o dispoziție cu privire la organizarea externării minorului așa cum a făcut-o în momentul cînd s-a decis internarea acestuia, de ce achitatul la adoptarea deciziilor care au fost luate în privința minorului XXXXXXXXXX nu s-a condus de interesul superior al copilului. Deși în cadrul ședințelor de judecată martorii Popescu Tatiana și Rotaru Valentina au încercat să nu declare anumite date care ar arăta direct asupra vinovăției inculpatului, acestea aflîndu-se în raport de subordonare față de ultimul, activînd în calitate de asistent social și respectiv secretară a consiliului local s. Ciutești unde achitatul este primar, totuși din declarații rezultă că toate măsurile, acțiunile și deciziile adoptate în privința minorului XXXXXXXXXX au fost confirmate prin semnătura primarului XXXXXXXXXX, fapt care încă odată demonstrează că infracțiunea ce i-a fost imputată a fost comisă anume de inculpat. Astfel, deși la internarea minorului nu a participat în mod nemijlocit inculpatul, acesta în temeiul obligațiilor de serviciu, pe care este obligat să le îndeplinească în modul corespunzător, prevăzute de art. 35 al. (1) Cod Civil, art.29 alin. (1) lit. j),q),r) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală; art.3, 4, art. 6 alin. (1) lit. f) și I), art. 21 alin. (2) și art. 22 alin. (1) și (2) lit. c), e) și k) din Legea nr. 140 din XXXXXXXXXX - privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, potrivit cărora - Dumnealui avînd „de iure” calitatea de reprezentant al autorității tutelare locale - activînd în calitate de primar, „de facto” rămînea a fi și în continuare persoana responsabilă de exercitarea funcțiilor de autoritate tutelare. De asemenea, neglijența inculpatului XXXXXXXXXX, se datorează și faptului că acesta în activitatea sa, nu a asigurat și promovat cu prioritate interesul superior al minorului XXXXXXXXXX așa cum prevede legislația în vigoare... analizînd în ansamblu circumstanțele cauzei, urmează a reitiera că instanța de judecată ilegal a dispus achitarea inculpatului XXXXXXXXXX pentru infracțiunea incriminată conform prevederilor art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, odată ce, pe parcursul cercetării judecătorești fiind cercetate probele acuzării au fost ignorate de către instanța de judecată, iar unilateral a fost admisă poziția apărării și declarațiile inculpatului care reprezintă o versiune de apărare și eschivare de la răspunderea penală și materială. Partea acuzării a prezentat probe verosimile, care au elucidat în mod clar circumstanțele cauzei și în baza cărora a fost demonstrată ne-dreptă vinovăția inculpatului Stamati I. în săvârșirea infracțiunii imputate ” (vol. II, f. d.

cazului și în baza cărora a fost demonstrată pe deplin vinovăția inculpatului Stamat I. în săvârșirea infracțiunii impuțate.” (vol. II, f. d. 91-95).

7. În apel, avocatul Mămăligă V., în numele părții vătămate Iachimovschi V., solicită: „... repunerea în termen a apelului; admiterea apelului și casarea totală a sentinței primei instanțe. Rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi sentințe în privința învinuirii aduse lui XXXXXXXXXXX Mîna și cererii privind repararea prejudiciului produs prin infracțiune.” (vol. II, f. d. 101 verso).

7.1. În susținerea apelului, printre altele, se invocă: „... în fapt, urmare a examinării de către judecătoria Nisporeni a cauzei penale în privința lui XXXXXXXXXXX, care a fost încriminat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. 2 lit. b) Cod penal, în îndeplinind atribuțiilor de serviciu în calitate de autoritate tutelară a minorului XXXXXXXXXXX, a. n. 1998, la data de 15.06.2016 a fost pronunțată sentința de achitare a inculpatului, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat. În baza sentinței respective, de asemenea, a fost respinsă acțiunea civilă înaintată de reprezentantul legal al părții vătămate XXXXXXXXXXX cu privire la încasarea prejudiciului moral adus. Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al atitudinii neglijente neconștiințioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, care au provocat alte urmări grave. Cu sentința judecătoria Nisporeni din 15.06.2016 am făcut cunoștință la data de 23.06.2016 (anexa 1 copia sentinței judecătoria Nisporeni din 15.06.2016). Nefiind de acord cu sentința judecătoria Nisporeni din 15.06.2016 la data de 30.06.2016 (în termenul de 15 zile de declarare a apelului), am expediat printr-o greșeală mecanică cererea de apel în adresa Curții de Apel Chișinău, dar nu în adresa instanței de fond (anexa 2 copia chitanței nr.69832/1 eliberată de ÎS. „Poșta Moldovei” din data de 30.06.2016). Astfel, sentința dată a fost atacată cu apel în termen de 15 zile la Curtea de Apel Chișinău, doar că nu prin intermediul judecătoria Nisporeni, ceea ce ar putea fi considerat ca apel depus tardiv. Motiv din care, pentru a asigura apelul, solicit repunerea în termenul de declarare a apelului.” (vol. II, f. d. 101-101 verso).

8. În apel, avocatul Schidu I., în numele părții vătămate Iachimovschi V., solicită: „... admiterea apelului și casarea totală a sentinței primei instanțe. Rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi sentințe în privința învinuirii aduse lui XXXXXXXXXXX și cererii privind repararea prejudiciului produs prin infracțiune.” (vol. II, f. d. 113).

8.1. În susținerea apelului, printre altele, se invocă: „... urmare a emiterii Dispoziției nr. 43 din 24.12.2012 a primarului c. Ciutești privind anularea Dispoziției nr. 28 din 12.12.2005 privind instituirea tutelei asupra minorului Victor Iachimovschi, sarcina asistenței, promovării și apărării drepturilor minorului XXXXXXXXXXX urma să fie realizată, efectiv, de către autoritatea tutelară locală, iar aceasta, respectând principiile stabilite de art. 4 din Legea 140/20133, urma, în colaborare cu autoritatea tutelară teritorială, să întreprindă un șir de activități în vederea reabilitării, acordării suportului social, medical, educațional și prietenos copilului, în baza unui program individual de reabilitare și incluziune socială și a-i oferi protecție împotriva abuzurilor. Analizând materialele acumulate în procesul de documentare a cauzei, inclusiv actele medicale, conchidem că Victor Iachimovschi a fost internat pentru tratament în Spitalul Clinic de Psihiatrie „Codru” în anul 2012 (externat la 24.12.2012), apoi în 2013 (18.03 - 09.04.2013) și repetat în 2014, iar opinia lui cu privire la spitalizare sau tratament nu a fost vreodată consultată. Din materialele acumulate reiese că administrația instituției psihiatrice, în legătură cu finalizarea tratamentului, a expediat, în repetate rânduri, autorității tutelare demersuri privind necesitatea externării minorului. Acesta, însă, a fost luat din Spitalul clinic de psihiatrie abia după implicarea avocatului parlamentar față de autoritatea tutelară teritorială - Direcția de asistență socială și protecție a familiei Nisporeni în aceste circumstanțe, minorul orfan Victor Iachimovschi - fiind lăsat față în față de autorități cu efectele trăirii unei copilării traumatizante și eredități dificile, urmare a cărora acesta a dezvoltat anumite deficiențe emoționale (ce, în opinia psihopedagogilor, urmează a fi tratată prin metode naturiste) și comportament delincvent, a fost plasat și, ulterior, ținut în Spitalul clinic de psihiatrie „Codru”, în lipsa voinței acestuia, pentru o perioadă de circa 144 de zile, primind tratament medicamentos cu preparate neuroleptice puternice, fiind, totodată, lipsit de oricare suport sau monitorizare din exterior.. este concludentă, în ceea ce privește abordarea de către autoritatea tutelară teritorială a problemei minorului Iachimovschi, concluzia organului de tutelă și curatelă nr. 962 din 15.10.2014 privind necesitatea plasării minorului într-o instituție rezidențială, în care este menționat că „... pe parcursul vacanței de vară copilul XXXXXXXXXXX s-a aflat la tratament în spitalul de psihiatrie din or. Chișinău, unde se află și până în prezent”. Potrivit art. 51 alin. 2 din Legea nr. 1402/1997 privind sănătatea mentală, „... fiecare minor plasat în o instituție de sănătate mentală trebuie să aibă un reprezentant legal care să-i exprime interesele, inclusiv consimțământul la tratament. în relațiile cu instituția medicală și cu lucrătorii medicali, precum și cu alte persoane fizice și juridice, minorul este reprezentat de un adult în condițiile legii. La acordarea asistenței medicale se va ține cont de voința minorului în măsura adecvată capacității lui de înțelegere... în cadrul interviului cu minorul, acesta a confirmat faptul neconsultării cu el a deciziei privind internarea acestuia în instituția psihiatrică. Mai mult, Victor a menționat că a fost foarte speriat văzând că este adus din nou la Spitalul clinic de psihiatrie și a încercat să se opună (plângea, ruga însoțitorii să nu-l lase acolo, etc.)” (vol. II, f. d. 113-116).

9. Procedura privind citarea este îndeplinită.

10. În ședința de judecată în apel:

- procurorul, precum și avocatul părții vătămate minore și partea vătămată minoră Iachimovschi V. și reprezentantul legal al părții vătămate minore au susținut apelurile, în sensurile declarate;

- inculpatul și avocatul său s-au pronunțat împotriva apelurilor, motivând că sunt nefondate.

10.1. În ședința de judecată, procurorul a solicitat judecarea cauzei în apel conform procedurii prevăzute la articolul 415 alin. (2)¹ Cod de procedură penală și, în sensul dat, la cererea sa, au fost audiați: inculpatul Stamat I., partea vătămată minoră Iachimovschi V., reprezentantul legal al părții vătămate Baraboi A., martorii Popescu T., Rotaru V., Aftene V. și Bouroș I.; s-au cercetat suplimentar probele administrate în primă instanță; au fost verificate declarațiile și probele materiale examinate în ședința de judecată în primă instanță.

11. Judecând cauza în apel, instanța conchide: admite apelurile nominalizate, casează sentința atacată, total, și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Stamat I. se condamnă în baza articolului 329 alin. (2), lit. b) Cod penal.

12. Apelurile sunt declarate în termenul prevăzut de articolul 402 CPP.

12.1. Apelurile înaintate de avocatul Mămăligă V. și cel înaintat de avocatul Schidu I., se consideră declarate în termen, deoarece sunt formulate în interesele părții vătămate minore, iar la dosar lipsesc date privind primirea copieii de pe sentință de către ultimul.

12.2. Analizând conținutul apelurilor judecate, se observă că motivele și cerințele, ce se cuprind, sunt, în principiu, similare, astfel instanța se va pronunța asupra tuturor, în ordinea prevăzută la articolul 414 alin.(5) CPP.

13. Audiind inculpatul, partea vătămată minoră Iachimovschi V., reprezentantul legal al părții vătămate minore Baraboi A. și martorii Popescu T., Rotaru V., Aftene V., Bouroș I., verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor cercetate, prezentate instanței de apel, precum și probelor administrate de prima instanță, cercetate suplimentar în ședința de judecată în apel, instanța constată:

XXXXXXXXXX, exercitând funcția de primar al satului Ciutești, raionul Nisporeni, în perioada de timp 16 iunie 2014 – 07 noiembrie 2014, îndeplinind atribuțiile de autoritate tutelară a minorului XXXXXXXXXXXX născut la 08 octombrie 1998, având în sarcină activitatea de asistență, promovare și apărare a drepturilor copilului, prin dispoziția nr. 13 din 13 iunie 2014 a dispus plasarea minorului XXXXXXXXXXXX în Spitalul Clinic de Psihiatrie orașul Chișinău, după care, neîndeplinindu-și în mod corespunzător obligațiile de serviciu, contrar atribuțiilor și prevederilor stipulate în articolele 35 alin. (1) Cod civil; 29 alin. (1) lit. j), q), r) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală; 3, 4, 6 alin. (1) lit. f) și l), 21 alin. (2) și 22 alin. (1) și (2) lit. c), e) și k) din Legea nr. 140 din XXXXXXXXXXXX - privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, a admis omisiunea acordării suportului necesar social, inclusiv fiind informat, în mod repetat, de către administrația Instituției medico-sanitare de psihiatrie din municipiul Chișinău „Codru” cu privire la expirarea termenului stabilit pentru aflarea minorului XXXXXXXXXXXX în instituția respectivă pentru administrarea tratamentului psihiatric, nu a întreprins măsurile necesare pentru organizarea externării minorului, fapt ce a condus la prelungirea administrării tratamentului psihiatric și deținerii minorului în plasament în cadrul instituției psihiatrice pe o perioadă prelungită de 144 zile, cauzând astfel urmări grave drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale minorului XXXXXXXXXXXX, de natură să afecteze starea psihemoțională prin provocarea intenselor suferințe psihice și fizice.

14. În ședința de judecată în apel, inculpatul Stamatii I. a pledat nevinovat de săvârșirea infracțiunii imputate și a susținut declarațiile prezentate în ședința de judecată în primă instanță. Fiind audiat în ședința de judecată, potrivit sentinței, inculpatul Stamatii I. a declarat:

„ ... în anul 2005 a fost instituită tutela după Macovei Petru și Nina de consiliul comunal Ciutești asupra minorului XXXXXXXXXXXX. Din cauza comportamentului neadecvat al acestuia, Macovei Petru și Nina au refuzat să fie tutori, iar tutela din nou în anul 2014 a fost instituită după XXXXXXXXXXXX. La data de 25 mai 2014 a fost telefonat de către directorul centrului de plasament din Rezina și a anunțat faptul că, copilul trebuie luat de urgență fiindcă, acolo copiii nu au mai rămas și este singur în instituție, a mers la președintele consiliului raional și i-a transmis ce a spus directorul. Atît , Xenia Axenti cît și Eugenia Tulbure au fost chemate și anunțate despre faptul întreprinderii urgente a măsurilor pentru a lua copilul. La data de 16 iunie 2014 minorul XXXXXXXXXXXX a fost însoțit la Spitalul Clinic de Psihiatrie or. Chișinău de către specialistul Eugenia Tulbure. Ca urmare minorul în loc de 27 zile a stal mai mult de 3 luni în spital, fiindcă actele nu erau gata. Vina nu și-o recunoaște deoarece nu avea drepturi ca primar să instituie un om la spitalul de psihiatrie. La data externării copilului nu era instituită tutela și XXXXXXXXXXXX Mina a declarat că nu era obligat să-l ia de acolo.” (vol. II, f. d.

15. În ședința de judecată în apel, partea vătămată minoră Iachimovschi V. a declarat că a fost internat în spitalul de psihiatrie fără nici o pricină, neavând nici o afecțiune. Fiind internat în spital, medicii i-au comunicat că se va trata 21 de zile, însă s-a aflat o perioadă mai mare de timp. Nu cunoaște cine trebuia să-l i-a din spital, medicii au încercat să contacteze primăria satului Ciutești, însă nu au primit nici un răspuns.

16. În ședința de judecată în apel, reprezentantul părții vătămate minore, Baraboi A. a susținut declarațiile prezentate în ședința de judecată în primă instanță; fiind audiată în ședința de judecată în primă instanță, potrivit sentinței, a declarat:

„ ... este tutore asupra copilului minor XXXXXXXXXXXX din 5 noiembrie 2014. A acceptat să fie curator la insistența primarului și asistentului social, pentru o lună ca să vadă comportamentul acestuia. Cînd a mers la spital să-l i-a pe Iachimovschi V., medicul i-a spus că dacă nu venea nimeni după copil deschidea ușa și-l lăsau să plece. Medicul a afirmat că din 21 zile copilul a stat 121 de zile, iar comportamentul lui este agresiv.” (vol. II, f. d. 130-131).

17. În ședința de judecată în apel, martorul Popescu T. a susținut declarațiile prezentate în ședința de judecată în primă instanță; fiind audiată în ședința de judecată în primă instanță, potrivit sentinței, a declarat:

„ ... după ce Macovei Nina a refuzat să fie tutorele lui XXXXXXXXXXXX prin comisia raională s-a decis să-l plaseze într-o instituție, mai întai a plasat la Așchiuță și apoi la Regina Pacis. Apoi, copilul a fost plasat în spitalul de psihiatrie pentru 20-21 zile. A mai declarat faptul că, nu a participat la procedura de întocmire a actelor pentru plasarea copilului în spital, nu cunoaște cine a inițiat procedura și cine poartă răspundere pentru el.” (vol. II, f. d. 82).

18. În ședința de judecată în apel, martorul Rotaru V. a susținut declarațiile prezentate în ședința de judecată în primă instanță; fiind audiată în ședința de judecată în primă instanță, potrivit sentinței, a declarat:

„ ... dispoziția de intentare la spitalul de psihiatrie a emis-o la indicația telefonică a doamnei Eugenia Tulbure.” (vol. II, f. d. 56-57).

În ședința de judecată în apel, martorul Rotaru V. a comunicat că partea vătămată minoră a fost internată în spitalul clinic de psihiatrie din municipiul Chișinău de către Popescu T. și doamna Eugenia, pe o perioadă de aproximativ o lună de zile după ce, din spusele Eugeniei, medicii au prelungit internarea lui. Nu a primit nici o dispoziție sau scrisoare potrivit căreia urma să externeze partea vătămată minoră din spital. Copilul a fost internat în spital în baza dispoziției primarului. (vol. II, f. d. 140-141).

19. În ședința de judecată în apel, martorul Aftene V. a susținut integral declarațiile prezentate în ședința de judecată în primă instanță; fiind audiată în ședința de judecată în primă instanță, potrivit sentinței, a declarat:

„ ... doamna Popescu Tatiana era responsabilă, fiind reprezentant legal care a semnat acordul la internarea minorului. Acordul informat prevede informarea pacientului asupra maladiei și tratamentului, acesta fiind semnat de reprezentantul primăriei. În anul 2014 pacientul Iachimovschi a fost internat pe data de 16 iunie 2014. El a fost prezentat de către reprezentanții de la primăria Ciutești și cu decizia primăriei asupra tutelei minorului. După 30 de zile doamna Popescu Tatiana a fost informată să i-a legătura cu medicul curant și să vină să ia copilul. Aceasta a telefonat și a anunțat că peste o săptămână va veni. Apoi a sunat șefa serviciului juridic, domnul primar și au solicitat să transmită o scrisoare. La scrisoare nu a primit răspuns, iar de câte ori se apela la primărie se răspundea că primarul este în concediu sau la consiliu. În acest caz a sesizat centrul pentru drepturile omului din Moldova, avocatul parlamentar. Cazul a fost preluat de către reprezentanții centrului, iar la 7 noiembrie pacientul a fost externat. (Vol. II, f. d. 4, 149-150).

20. În ședința de judecată în apel, martorul Bouroș I. a susținut declarațiile prezentate în ședința de judecată în primă instanță; fiind audiată în ședința de judecată în primă instanță, potrivit sentinței, a declarat:

„ ... pînă la includerea sa ca membru în comisia pentru efectuarea evaluării psiho-pedagogice a minorului XXXXXXXXXX nu cunoștea nimic despre acesta. A indicat că, evaluarea acestuia s-a efectuat la data de 01.10.2014 în urma căreia s-a constatat că, este un copil normal care nu are deficiențe. În același timp, urma ca o verișoară să vină să-l ia. (vol. II, f. d. 54-55).

21. În ședința de judecată în apel au fost verificate, sub aspectul cercetării suplimentare, probele materiale cercetate în ședința de judecată în primă instanță:

- dispoziția nr. 13 din 13 iunie 2014 prin care s-a dispus plasarea minorului Iachimovschi V. în Spitalul de Psihiatrie „ Codru” din orașul Chișinău. (vol. I, f. d. 107);

- demersurile și scrisorile de avizare, adresate primarului satului Ciutești de către I.M.P.S. Spitalul Clinic de Psihiatrie „ Codru” mun. Chișinău cu privire la necesitatea externării minorului Iachimovschi V. (vol. I, f. d. 108-110);

- informația I.M.P.S. Spitalul Clinic de Psihiatrie „ Codru” mun. Chișinău nr. 389 din 05 martie 2015 prin care se atestă temeiurile, termenul și perioada plasării minorului Iachimovschi V. în instituția medico-psihiatrică (vol. I, f. d. 104-105);

- caracteristica lui xxxxxxxxxx. potrivit căreia acesta se caracterizează pozitiv (vol. I, f. d. 208).

22. Probele relevate și analizate la pct.15 - 21 sînt admisibile, dat fiind că sunt administrate în conformitate cu Codul de procedură penală.

23. Conform articolului 414 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel dă o nouă apreciere probelor administrate, astfel, potrivit articolului 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă este apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

23.1. Apreciind probele administrate în cauză, instanța de apel consideră ca este dovedită vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei criminale constatate.

Astfel, din declarațiile părții vătămate minore, reprezentantului său legal, martorilor și documentelor materiale – cercetate în ședința de judecată, se confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului Xxxxxx. în neglijența de serviciu, manifestată prin neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu, ca rezultat a unei atitudini neglijente față de externarea minorului xxxxxxxxxx din Spitalul de Psihiatrie „Codru”.

Inculpatul xxxxxxxxxx., prin dispoziția nr. 13 din 13 iunie 2014, a dispus plasarea copilului xxxxxxxxxxxxxxxx. de la școala auxiliară din orașul Rezina, pentru tratament la Spitalul de Psihiatrie „ Codru”, municipiul Chișinău (vol. I, f. d. 107), iar ulterior, neglijând demersurile și scrisorile de avizare nr. 1339 din 22 iulie 2014, nr. 1713 din 24 septembrie 2014 și 1819 din 10 octombrie 2014 (vol. I, f. d. 108-110) nu a întreprins nici o acțiune în vederea externării minorului xxxxxxxxxx. din instituția respectivă - obligațiile ce-i revenea conform atribuțiilor de serviciu asumate.

Se evidențiază, că prin dispoziția nr. 13 din 13.06.2014, fiind semnată de inculpat, acesta și-a asumat controlul executării, astfel fiind obligat să urmărească și, respectiv, să întreprindă acțiunile necesare cu privire la tratamentul minorului xxxxxxxxxx. în Spitalul de Psihiatrie „ Codru”, municipiul Chișinău, inclusiv, în partea externării din spital.

Din materialul probator al cauzei, rezultă cu certitudine că inculpatul nu și-a onorat obligațiunile asumate, astfel încât minorul Xxxxxxxx X. s-a aflat la tratament forțat mai mult timp în Spitalul de Psihiatrie „ Codru”, municipiul Chișinău – 144 zile, pe când a fost internat pe o perioadă de 21 zile, fapt ce i-au cauzat urmări grave drepturilor și intereselor ocrotite de lege.

Procedând în asemenea mod, inculpatul n-a acordat deplină eficiență prevederilor stipulate în articolele 35 alin. (1) Cod civil; 29 alin. (1) lit. j), q), r) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală; 3, 4, 6 alin. (1) lit. f) și l), 21 alin. (2) și 22 alin. (1) și (2) lit. c), e) și k) din Legea nr. 140 din XXXXXXXXXX.

23.2. Analizând materialul probator al cauzei, inclusiv actele medicale, rezultă că administrația instituției psihiatrice, în legătură cu finalizarea tratamentului părții vătămate minore, a expediat, în repetate rânduri, inculpatului demersuri privind necesitatea externării minorului, însă, a fost luat din Spitalul clinic de psihiatrie abia după implicarea avocatului parlamentar față de autoritatea tutelară teritorială - Direcția de asistență socială și protecție a familiei Nisporeni

În atare situație, creată cu concursul inculpatului, partea vătămată minoră Xxxxxxxx Xxxxxxxx, fiind lăsată pentru o perioadă de

circa 144 de zile și, chiar, uitată în Spitalul clinic de psihiatrie "Codru", a dezvoltat deficiențe emoționale și comportament delincent, lipsit de oricare suport sau monitorizare din exterior.

23.3. Nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpatului, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate sau, după caz, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii respective de către inculpat.

Versiunea inculpatului nu corespunde adevărului, ci urmărește scopul de a evita răspunderea penală.

Apărărilor invocate de inculpat sânt combătute prin probele prezentate, relevante și analizate în pct. 15. – 21.

24. Urmare a considerentelor expuse, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune prevăzute de norma penală, instanța de apel califică fapta constatată în baza articolului 329 alin. (2) lit. b) Cod penal: neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu ca rezultat a unei atitudini neglijente față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice și care a provocat urmări grave.

24.1. Cu privire la calificarea infracțiunii efectuate, se fac următoarele precizări:

- subiectul infracțiunii este inculpatul Stamati I., care întrunește condițiile prevăzute la articolele 21 alin. (1) și 22 Cod penal; totodată, inculpatul Stamati I. deținând, la momentul comiterii infracțiunii, funcția de primar al satului Ciutești, raionul Nisporeni, avea calitatea specială de persoană cu funcție de răspundere, sub aspectul enunțat la articolul 123 alin. (1) Cod penal;

- obiectul juridic special al infracțiunii îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sectorul public, care presupune îndeplinirea corespunzătoare de către o persoană cu funcție de răspundere a obligațiilor de serviciu; obiectul material presupune corpul părții vătămate minore Iachimovschi V.;

- latura obiectivă include următoarele trei semne: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă prin acțiunea de îndeplinirea necorespunzătoare sau în inacțiunea de neîndeplinire a obligațiilor de serviciu; 2) urmările prejudiciabile, și anume – urmările grave pricinuite drepturilor și intereselor părții vătămate minore; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile;

- latura subiectivă a infracțiunii incriminate inculpatului se exprimă prin imprudență – atitudinea neglijentă față de obligațiile de serviciu.

25. Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsă, instanța i-a în considerație prevederile din articolele 7, 61, 75 și 90 Cod penal și, pe această linie de idei, se ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, precum și de faptul, că printre altele, pedeapsa are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Inculpatul anterior nu a fost condamnat, infracțiunea prevăzută de articolul 329 alin. (2) Cod penal, conform articolului 16 alin. (4) Cod penal, se clasifică ca fiind gravă, circumstanțe agravante nu se constată și, în context, se consideră rezonabilă și oportună aplicarea pedepsei cu închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumite activități în sensul articolului 123 Cod penal.

Pe această linie de considerente, luând în considerație circumstanțele cauzei, precum și personalitatea inculpatului care este una pozitivă (vol. I, f. d. 208), se consideră că există temei pentru ca acesta să beneficieze de posibilitatea corectării și reeducării în condiții non privative de libertate, astfel fiind aplicabile prevederile articolului 90 Cod penal, adică să fie suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare, cu fixarea termenului de probațiune.

Interpretarea judiciară a prevederilor articolul 90 Cod penal, care constituie sediul instituției suspendarea condiționată a executării pedepsei, în raport starea de fapt și de drept stabilită, determină concluzia că în speță există temei legal pentru aplicarea acestora.

26. Soluționând acțiunea civilă înaintată în procesul penal (vol. II, f. d. 15-16) se solicită prevederile articolelor 219 alin. (4), 220 și 387 alin. (1) Cod de procedură penală.

Cu privire la cererea privind repararea prejudiciului moral produs prin infracțiune, se consideră motivată.

Astfel, din lucrările cauzei, cu certitudine se constată, că în rezultatul infracțiunii săvârșite de inculpatul xxxxxxxxxxxxxxxx., părții vătămate minore xxxxxxxxxxxxxxxx. i-au fost cauzate suferințele psihice.

În această ordine de idei, se impune stabilirea unui quantum al prejudiciului moral produs prin infracțiune, în proporțiile corespunzătoare, care se va încasa de la inculpat în beneficiul părții vătămate.

La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral se i-a în considerație rezultatele infracțiunilor, care au influențat considerabil starea psihică a părții vătămate minore în legătură cu internarea îndelungată în Spitalul de Psihiatrie „Codru” din municipiul Chișinău.

27. Pe această linie de considerente, se concluzionează, că sentința atacată nu cuprinde analiza și evaluarea completă, obiectivă și sub toate aspectele a mijloacelor de probe administrate, sub aspectul aprecierii probelor și calificării faptei, în vederea stabilirii adevărului cu privire la săvârșirea infracțiunii de către inculpat, astfel, la darea soluției de achitare a inculpatului, prima instanță n-a acordat deplină eficiență dispozițiilor articolelor 7, 101, 384 Cod de procedură penală.

Considerentele și concluziile cuprinse în sentință nu se bazează pe aprecierea cuvenită probatoriului administrat, astfel încât nu sunt motivate temeinic, lipsind argumentele pentru care instanța respinge probele prezentate în sprijinul învinuirii.

În consecință, instanța de fond greșit a apreciat probele administrate în pofida faptului, că ele dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului XXXXXXXXXXXX. în comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 329 alin. (2), lit. b) Cod penal.

28. Inculpatul nu cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, existând restricția prevăzută la articolul 1 alin. (1) inculpatul nu a manifestat căință activă în cadrul procesului penal.

29. Vis-a-vis de temeiurile de fapt și de drept relevate, potrivit legii, se impune soluția enunțată în concluzie.

În conformitate cu prevederile articolului 415 alin. (1), pct. 2) – 418 Cod de procedură penală, în numele Legii, instanța de judecată

D E C I D E:

admite apelurile declarate de: procurorul în Procuratura raionului Nisporeni Svistal Tatiana; avocatul Mămăligă Valerian, în numele părții vătămate minore XXXXXXXXXXX și avocatul Schidu Ion, în numele părții vătămate minore XXXXXXXXXXX, casează sentința Judecătorei Nisporeni din 15 iunie 2016 total, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță:

XXXXXXXXX Mina se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de articolul 329 alin. (2), lit. b) Cod penal și se pedepsește cu închisoare la 2 (doi) ani și 6 (șase) luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita anumite activități, în sensul articolului 123 Cod penal, pe un termen de 5 (cinci) ani, iar, în temeiul articolului 90 Cod penal, dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei principale, cu fixarea termenului de probațiune de 2 (doi) ani, fiind obligat să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent;

admite acțiunea civilă și încasează de la inculpatul XXXXXXXXXXX în beneficiul părții vătămate minore XXXXXXXXXXX – 60 000 (șasezeci mii) lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral produs prin infracțiune.

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi supusă recursului ordinar la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la data pronunțării – 06 iulie 2017, ora 14:00.

Președintele ședinței de judecată

Judecătorul

Judecătorul